

Lễ hội Việt Nam

Hòa Bình

Lễ Cầu Mát

Địa điểm tổ chức: Vùng người Mường, Hòa Bình

Truyền thuyết: Người Mường quan niệm nhà nào có hỏa hoạn là do mạch đất quá nóng nên phải làm lễ cầu mát để mong không xảy ra nữa.

Nội dung: Vào lễ, ông Mo cầu xin 4 vị thần Trời, Đất, Nước, Lửa phù hộ cho dân bản luôn được mát mẻ. Trong nghi thức một lão nông cấy 1 luống quanh bản, 1 người khác lấy nước đổ vào đường cấy đó với ý nghĩa làm mát lòng đất.

Ghi chú: Tổ chức sau khi có gia đình nào bị hỏa hoạn

Lễ - Hội Cầu Mưa

Địa điểm tổ chức: Bãi Tịch Lìm- Mỹ Hòa, Tân Lập, Hòa Bình

Người được thờ cúng: Ma nước

Truyền thuyết: Theo tục truyền nơi mở lễ hội có mỏ nước chảy từ núi đá ra nên dân bản thờ ma nước ở đó. Những năm hạn hán, dân cho rằng ma Khú ngủ quên nên không dậy lấy nước cho dân nên phải mở Hội cúng gọi ma Khú dậy.

Nội dung: Sau lễ dân hai xóm Đan và Chuông bày binh diễn trận giả và chủ tế xóm Đan khấn cầu vua nước làm mưa để dẹp giặc.

Ghi chú: Hàng năm, vào tháng tư trong những ngày đợi mưa để làm ruộng, đồng bào Mường ở Mường Bi làm lễ cầu mưa. Lễ Hội khá phổ biến của cư dân nông nghiệp nương rẫy.

Hội Cầu phúc bản mường

Địa điểm tổ chức: Vùng người Thái, Mai Châu, Hòa Bình

Truyền thuyết: Mục đích cầu thần phù hộ và cúng rửa lá lúa xua đuổi thần trùng

Nội dung: . Vào Hội, các miếu thờ quanh Bản và miếu thờ thổ công, Thổ địa ở từng nhà phải sạch sẽ. Bờ ruộng, bờ mương được tu sửa, be cao đón nước về.

Trong Hội có rước, giết trâu và nam nữ nổi chiêng trống và xòe suốt ngày Hội. Ngày hôm sau có thi bắn súng hỏa mai, bắn cung nỏ.

Hội Chá Chiêng

Địa điểm tổ chức: Vùng đồng bào Thái, Mai Châu, Hòa Bình

Truyền thuyết: Lễ tạ ơn của dân bản với các Thầy lang trong các trường hợp chữa lành bệnh.

Nội dung: Ngoài phần nghi lễ là sinh hoạt văn hóa dân gian tập trung nhất của dân bản. Để chuẩn bị lễ hội, tại nơi tổ chức người ta dựng 1 cây cột lớn được các bệnh nhân khỏi bệnh cắm rất nhiều các loại " hoa chá " rực rỡ . " Hoa chá " là loại hoa được đeo gọt cầu kì từ 1 loại cây có thân mềm, cánh hoa từ lõi xấp của cây sắn xâu qua que tăm. Cùng với " hoa chá " là nhiều con giống như : ếch, nhái, ve sầu, chim, cá, muông thú...do những người khéo tay đan tết bằng các sợi mây, giang... nhuộm đủ màu sắc.

Ghi chú: Không ấn định thời gian tổ chức hội.

Lễ Cơm mới

Địa điểm tổ chức: Vùng đồng bào Mường, vùng Mường Bi, Hòa Bình

Nội dung: Nghề nông truyền thống của đồng bào chú trọng vào vụ mùa - từng gia đình làm cỗ mừng thu hoạch, có gói bánh chưng, cá để cúng vía lúa và giỗ cúng cha mẹ. Theo truyền thống khi thu hoạch, chọn ba cây lúa nương (đào cả gốc, rễ) treo cạnh bếp để giữ vía lúa.

Ghi chú: Lễ cơm mới được tổ chức tại các gia đình.

Hội chùa Kè

Ngày mở hội: 16/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Chùa Kè- Phú Vinh, Tân Lạc, Hòa Bình

Người được thờ cúng: Thờ đá

Truyền thuyết: Tương truyền trong chùa Kè có một hòn đá gọi là Bụt Mọc.

Nội dung: Hội tổ chức với mục đích để mọi người về thăm đất Bụt mọc và dự các trò vui dân gian. Trong Hội có nhiều trò vui: ném còn, đánh quay, thi bắn cung, súng hỏa mai, thổi khèn.

Ghi chú: Tàn dư của tín ngưỡng vạn vật hữu linh đã được Phật hóa.

Lễ Khẩn Chiêm

Ngày mở hội: 14/5 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Vùng người Dao, Hòa Bình

Nội dung: Lễ Khẩn Chiêm (Cúng cầu lúa mùa). Lễ vật là một con lợn đã mổ, có bánh trưng. Lễ này có ý nghĩa cầu xin tổ tiên, đất trời cho một năm làm ăn tốt lành.

Lễ - Hội Thờ Vua Bà

Ngày mở hội: 7/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Mường Cối- Liên Hòa, Lạc Sơn, Hòa Bình

Người được thờ cúng: Đức Quốc Mẫu

Truyền thuyết: Đức Quốc Mẫu là vợ vua Hùng.

Nội dung: Hội có múa chèo, múa măt nạ...để tưởng nhớ tới Bà có công dạy dân ca hát.

Lễ Trông Cột Mường

Địa điểm tổ chức: Vùng người Thái, Mai Châu, Hòa Bình

Truyền thuyết: Đây là một lễ lớn với ý nghĩa là trông các cây cột để giữ bình yên cho đất Mường.

Nội dung: Theo truyền thống, phải chuẩn bị 11 chiếc cột to và 1 con Trâu tế thần. Trong hội là dịp trai gái từng tốp 10 người thi kéo co và đây cũng là một dịp cho trai gái tỏ tình.

Ghi chú: Lễ chỉ tổ chức 12 năm một lần.

Hội đèn Vua Bà

Ngày mở hội: 8/1 (âm lịch)

Địa điểm tổ chức: Mường Cối- Lạc Thịnh, Yên Thủy, Hòa Bình

Người được thờ cúng: Vua Bà

Truyền thuyết: Vua Bà, tức Đức Quốc Mẫu, vợ Vua Hùng tương truyền người có công dạy dân săn bắn chim thú

Nội dung: Dân mở hội tại đền thờ Bà, có cỗ cúng là thịt chim, thịt thú rừng. Hội có múa chèo, múa măt nạ...để tưởng nhớ Bà có công dạy dân ca hát.

Ghi chú: Còn tổ chức tại Lạc Thịnh (Yên Thủy)

Hội Xéc Bùa

Địa điểm tổ chức: Vùng dân tộc Mường, Hòa Bình

Truyền thuyết: Xéc bùa là xách Công-Chiêng đi hát của các phường bùa. Phường bùa gồm những người biết hát và biết đánh Công Chiêng.

Nội dung: Khi đi chúc tết hay chúc mừng các gia đình, phường đi theo thứ tự, đánh Chiêng, đọc thơ theo lối ứng khẩu ca ngợi gia chủ, chúc làm ăn phát đạt và bình an. Chủ nhà mang lễ vật ra cùng hát đối đáp. Nếu phường hát kém, có thể bị " giam" đối dưới sân. Phường đi hết nhà này sang nhà khác.

Ghi chú: Hội còn có ở vùng dân tộc Mường Thanh Hóa vào dịp tết Nguyên đán hay ngày vui của các gia đình.

Hội Xuống đồng Mường Bi

Ngày mở hội: 7/1 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Vùng đồng bào mường- Địch Giáo, Tân Lạc, Hòa Bình

Nội dung: Hội khai hạ, có trâu tế thần. Ngày này tất cả mọi người phải tham gia tu sửa con mường trong Bản Mường. Trâu tế được chia đều cho các gia đình.

Hải Phòng

Hội Chọi Trâu Đồ Sơn

Ngày mở hội: 9/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 7 ngày

Địa điểm tổ chức: Thị xã Đồ Sơn, Hải Phòng

Người được thờ cúng: Bà Đế - Thần Điểm Tước - Bát vị Tiên Ông Nguyễn Hữu Cầu - Thủy Thần.

Truyền thuyết: Tương truyền, từ rất lâu một số ngư dân ở bể Thân Hóa bị bão làm trôi dạt vào chân núi Thập. Một hôm dân ra biển đón gió thường trắng chợt thấy trên biển có vòng hào quang lớn, giữa là một cụ già râu tóc bạc phơ đang ngắm nhìn một đôi trâu đang chọi nhau trên sóng. Người Đồ Sơn thừa ấy tin rằng thần linh phù hộ nên lập đền thờ và tổ chức Hội chọi trâu. Hội còn gắn với sự tích người anh hùng nông dân quận He - Nguyễn Hữu Cầu phát cờ chống lại nhà nước phong kiến thời Lê lúc bấy giờ (1741 - 1745). Đây còn là tục hiến tế thủy Thần.

Nội dung: Hội chọi trâu rất độc đáo và hấp dẫn.

Ghi chú: Tổ chức chính hội vào ngày 10 tháng 8 Âm lịch, trước đình tổng Đồ Sơn trên bãi đất rộng khoảng 6 mẫu (20.000 m²). Hội có sự tham gia của 3 làng: Đồ Sơn, Đồ Hải và Ngọc Xuyên cộng 18 giáp.

Ngoài Hội chọi trâu, Đồ Sơn còn có hát đúm (xem 169) Rất nổi tiếng.

Thần ở Đồ Sơn có nhiều lớp Văn hóa đan xen: Thần Nước (Bà Đế), Thần Núi (Điểm Tước), lớp muện bát vị Tiên Ông Nguyễn Hữu Cầu.

Đối tượng suy tôn: Thủy thần

Địa điểm: Thị trấn Đồ Sơn - TP.Hải Phòng

Thời gian: Ngày 10.8 (chính hội)

Đặc điểm: Tục hiến tế Thủy thần (cổ)

ở nước ta, một số nơi trong dịp hội hè có tổ chức chọi trâu, như chọi trâu ở Bạch Lưu (huyện Lập Thạch), ở Hoàng Lương (huyện Thanh Hóa) tỉnh Vĩnh Phú chọi trâu ở đây không chỉ được coi là một trò vui bên cạnh những trò vui khác mà đã trở thành một tục lệ hân hoan. Chọi trâu có sức thu hút khán giả và có một lịch sử lâu đời thì chỉ có chọi trâu ở vùng ven biển Đồ Sơn - thành phố Hải Phòng. Về tập tục này, sách Đại Nam nhất thống chí có ghi: "Ở chân núi Đồ Sơn, huyện Nghi Vương có đền Thủy thần. Tương truyền có người bản thổ đi qua, đêm đêm thấy hai con trâu chọi nhau dưới đền, nên hàng năm đến ngày 10/8 có tục chọi trâu để tế thần". Nhân dân thường truyền miệng câu ca:

"Dù ai buồn đâu bán đâu
Mồng mười tháng tám chọi trâu thì về
Dù ai buồn bán trăm nghề
Đến ngày tháng tám thì về chọi trâu"

Trâu chọi:

Sau Tết Nguyên Đán, vào độ tháng 2-3 âm lịch, người Đồ Sơn đi tìm mua trâu chọi về nuôi. Trâu chọi - gọi là "ông trâu" bao giờ cũng là trâu đực và hội nhiều tiêu chuẩn để có thể đáp ứng một trận chiến: Móng hài, tròn như móng ngựa để tăng sức bám, nhỏ kheo để chạy cho nhanh, đùi lườn ngắn quăng cho thêm phần dẻo dai, cổ dài. Đít trâu càng móp càng tốt, lại phải chọn được đôi mắt đỏ và nhỏ thì trâu mới hung hăng, máu chiến. Những khoáy lông nên có ở cả bốn chân. Người ta thường chọn trâu tầm 7 - 8 tuổi là thời kỳ trai tráng nhất. Trâu chọi được nuôi ở chuồng riêng, chuồng nuôi phải thoáng, rộng, cao ráo. Để vỗ khỏe trâu, cần có một chế độ ăn uống tăng tiến dần, nhất là vào thời kỳ luyện tập. Khoảng đầu tháng năm, trâu được tập chọi thử ở từng giáp. Trong cuộc đấu, tiếng trống đánh, tiếng người hò reo làm "ông" có thể hình dung ra không khí ngày hội, để lúc nào vào cộc khỏi ngỡ...

Hội chọi trâu

Cuối cùng, ngày hội chọi trâu chính thức khai diễn vào mùng 1-8. Nơi mở hội là đình tổng Đồ Sơn. Sau nhiều màn múa cờ vui mắt, các cặp trâu thi đấu vào trận theo 2 cửa Bắc và Nam theo thể thức loại trực tiếp. Các nài trâu thúc con ngưu chiến của mình lao thẳng vào đối thủ. Thường thì các chú trâu đâm phạm vào nhau, một tiếng động khô khốc của sọ trâu, sừng trâu va chạm. Cú đánh này có tên là miếng "hổ lao". Sau miếng hổ lao có khi làm nổ mắt, long sừng, vỡ sọ, hai đầu thủ hăng tiết choãi chân lấy tấn, cổ đẩy lùi hoặc lật ngửa đối phương bằng cặp sừng khóa chặt vào nhau. Chuyên môn gọi đây là miếng "cáng" và quyết định khá nhiều cuộc thắng thua. Trận đấu có khi kéo dài đến ba, bốn chục phút. Tuy nhiên, nhiều cặp trâu vào trận cứ ung dung, cứ nhờn nhợ gặm cỏ, hít hít, nghênh nghênh, húc nhau tí tởm rồi lại nghênh nghênh cả tiếng đồng hồ. Cuối cùng, chẳng hiểu vì sao một đầu thủ chạy ào ra sân. Trận đấu sẽ kết thúc ngay tại đây vì theo điều lệ của giải, hễ trâu chạy ra ngoài sân đấu là thua cuộc. Một "kháp" đấu đã hoàn thành (đây cũng là một danh từ riêng thuộc "chuyên ngành" chọi trâu chỉ một trận đấu trong sân chọi). Trong ngày 10, làng tổ chức làm thịt toàn bộ số trâu gồm 14 con để tế đình. Hội làng còn kéo dài đến rằm tháng tám với nhiều trò chơi khác.

Hội đèn Dẹo

Ngày mở hội: 16/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Đèn Dẹo- Thị trấn Núi Đèo, Thủy Nguyên, Hải Phòng

Người được thờ cúng: Lại Văn Thành

Truyền thuyết: Đèn Dẹo còn gọi là đèn Phò Mã thờ ông Lại Văn Thành là người sinh ra và lớn lên ở ven biển, thông minh, giỏi võ nghệ. Trong cuộc kháng chiến năm 1288 vì có công ông được phong Đô úy Thượng phẩm đại liên ban.

Ông về quê mẹ và mất ngày 16 - 2. Dân làng thờ ông làm Thành hoàng, được phong là Thượng Đẳng thần.

Nội dung: Hội tưởng nhớ công lao ông, có nhiều sinh hoạt văn hóa truyền thống.

Lễ - Hội Ghép Đôi

Ngày mở hội: 20/1 (âm lịch)

Địa điểm tổ chức: Đình Làng Hạ Đồi và Cẩm Khê.- Tiên Thanh, Tiên Lãng, Hải Phòng

Người được thờ cúng: Thành Hoàng

Truyền thuyết: Sau các nghi lễ là những trò vui. Độc đáo là thông qua các trò diễn cày cấy để ghép lứa đôi cho trai gái. Gọi là Hội ghép đôi.

Nội dung: Trong ngày Hội, các cô gái và chàng trai chưa chồng chưa vợ được chọn người chuyển mạ, người cấy. Mỗi thửa ruộng một cặp hoặc cố ý hoặc bị ghép trong từng thửa giữa tiếng hò reo, chế nhạo, và trống chiêng rộn ràng.

Trời sẩm tối, người trẩy hội về dần chỉ còn lại từng cặp trai gái làm nốt công việc và sau đó tâm tình, tìm hiểu.

Ghi chú: Hội còn mở vào ngày 15 tháng 3 âm.

Hội đền Nghè

Ngày mở hội: 8/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Phố Lê Chân, Quận Lê Chân, Hải Phòng

Người được thờ cúng: Nữ tướng Lê Chân

Truyền thuyết: Nữ tướng Lê Chân thời Hai Bà Trưng

Nội dung: Trong hội có lễ, rước và diễn ra nhiều trò vui như: cờ người, đấu vật, thi tài, thi hát xướng .

Hội làng Pháo Đất

Địa điểm tổ chức: - Hiệp Hòa, Vĩnh Bảo, Hải Phòng

Người được thờ cúng: Nữ tướng Lê Chân.

Truyền thuyết: Theo truyền thuyết, nữ tướng Lê Chân khi qua Vĩnh Bảo không ngờ voi bị lầy và được dân làng vác đất lấp kín đoạn lầy cho voi qua.

Nội dung: Hội Pháo Đất (còn gọi là trò đánh đườn) diễn lại tích tung đất reo hò.

Ghi chú: Còn tổ chức ở các xã: Hùng Tiến, Vĩnh An, Việt Tiến, Tân Liên vào những ngày đầu năm mới.

Tàn dư cổ nhất của việc mô phỏng trường phái cầu mưa.

Hội làng Phục Lễ

Ngày mở hội: 6/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 5 ngày

Địa điểm tổ chức: Đình Phục Lễ- Phục Lễ, Thủy Nguyên, Hải Phòng

Truyền thuyết: Theo phong tục của làng thì quanh năm các cô gái Phục Lễ khi ra khỏi nhà hay tiếp khách đều phải che mặt. Hội mở để các cô gái bỏ che mặt. Xã có nhiều cô gái đẹp .Hàng năm mở hội để khách thập phương đến chiêm ngưỡng vẻ đẹp, nét hay của các cô gái,qua các hình thức quân cờ người.

Nội dung: Thi đấu cờ,đặt tơ tằm.Vui nhất trong hội là trò hát Đúm.

Hội chùa Vẽ

Ngày mở hội: 10/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 10 ngày

Địa điểm tổ chức: Nằm trên khu vực cảng chùa Vẽ sông Bạch Đằng, Hải Phòng

Người được thờ cúng: Trần Hưng Đạo.

Truyền thuyết: Tục truyền Trần Hưng Đạo đã đóng quân tại Hoa Linh Tự và tại đây Ông đã vẽ sơ đồ cho trận Bạch Đằng.Sau ngày chiến thắng nhân dân tu bổ và xây dựng chùa to hơn và đặt tên là chùa Vẽ.

Nội dung: Hội chùa rất đông.Ngoài hương hoa và các nghi thức tế, lễ, vật dâng chủ yếu là bánh đa vùng.

Hội Xuân Chợ Giải

Ngày mở hội: 2/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: - Tiên Thanh, Tiên Lãng, Hải Phòng

Nội dung: Đây là hội chợ rất độc đáo, cả năm chợ chỉ họp có một lần. Chợ Giải có đủ thứ để mua bán. Nét độc đáo của chợ là từ người mua đến người bán hàng hôm ấy không ai nói thách, không ai mắc cả mà đến chợ chỉ để lấy vui, lấy may.

Trong hội chợ có nhiều trò chơi như: đấu vật, đấu cờ...

Hà Tĩnh

Hội làng Hội Thống

Địa điểm tổ chức: Làng Hội Thống- Xuân Hội, Nghi Xuân, Hà Tĩnh

Người được thờ cúng: Thần Cá và Tứ vị Thanh Nương.

Truyền thuyết: Thần Cá (Cá ông, cá cô, cá cậu) và Tứ vị Thanh Nương tức 4 mẹ con vợ Vua Tống Đế Bính (Trung Quốc) do mất nước bỏ chạy về Nam Hải rồi chết trôi dạt vào Nghệ An.

Nội dung: Lễ cúng tổ chức cá ở trên cạn và dưới nước gọi là lễ cầu ngư.

Sau lễ là các trò vui và đua thuyền trên sông Lam.

Ghi chú: Hội làng được tổ chức vào ngày cuối Xuân đầu Hạ.

Hội Thống là một thương cảng cổ, có nhiều người Hoa cư trú. Một Lễ Hội cổ truyền của người Việt, nhưng nội dung thì có sự gia nhập của người Hoa. Hòa trộn yếu tố Hoa - Việt rất đáng chú ý.

Hội làng Mỹ Dương

Địa điểm tổ chức: Đình làng Mỹ Dương- Xuân Mỹ, Nghi Xuân, Hà Tĩnh

Người được thờ cúng: Thần Săn.

Truyền thuyết: Vật để thờ xưa là những thú săn được, sau thay bằng lợn nuôi. Gia đình nào mới đẻ con trai phải nuôi lợn sấm lễ, gọi là "lợn trưởng".

Nội dung: Lợn được luộc nguyên cả con bọc vào giấy hồng và được chia làm hai đoàn: Một xuống thuyền vào khe núi Mông Gà tể Sơn thần, một đoàn đi quanh làng rồi về đình.

Chủ nhà nuôi lợn béo, to thì được làng thưởng.

Ghi chú: Ngày đầu năm mới

Hình thức tổ chức còn bảo lưu cấu trúc lưỡng hợp của cư dân Việt cổ rất rõ. Trong Lễ Hội cộng đồng được chia thành hai nửa là đi thuyền (nước) tể Sơn Thần (núi)

Hội làng Nhượng Bạ

Ngày mở hội: 15/6 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 16 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Nhượng Bạ- Cẩm Nhượng, Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh

Người được thờ cúng: Bà Hoàng Càn

Truyền thuyết: Bà Hoàng Càn, người con gái nghèo, đẹp người, đẹp nét được lọt mắt Vua Trần Duệ Tông (1373 - 1377). Bà là người có công sáng lập nên xứ biển này và ông Đông Đạo, tương truyền là người có công chế ra bánh lá thay cho chèo cá.

Nội dung: Tổ chức đua thuyền, nghi lễ trọng thể tổ chức ở ngay bến sông Lạc và có cuộc rước thuyền long trọng.

Hội làng Phan Xá

Ngày mở hội: 7/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 9 ngày

Địa điểm tổ chức: Đình làng Phan Xá- Phan Xá, Nghi Xuân, Hà Tĩnh

Người được thờ cúng: Thần Nông

Truyền thuyết: Đây là lễ hội khai canh. Tế lễ xong dân làng xuống đồng cày mở hội.

Nội dung: Có trò "Dẫn hoa", trò "Trưởng giả gả chồng cho con gái " với các vai Sỹ - Nông - Công - Thương và hề.

Hưng Yên

Hội làng Đa Hòa

Ngày mở hội: 10/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Đa Hòa- Bình Minh, Châu Giang, Hưng Yên

Người được thờ cúng: Chử Đồng Tử - Tiên Dung - Hồng Vân.

Truyền thuyết: Chử Đồng Tử - Tiên Dung - Hồng Vân., bộ 3: một chồng hai vợ được thờ ở Đền Hóa làng Dạ Trạch .

Nội dung: Hội có rước kiệu long trọng mà vật thiêng là chiếc gậy và cái nón tục truyền là tặng phẩm của thần tiên dành cho Chử Đồng Tử để cứu người độ thế, có đám rước "phát du", có múa Rồng, cờ người, múa sư tử, hát cô đầu và hát chèo (vào ban đêm)

Ghi chú: Chử Đồng Tử chàng trai nghèo được Tiên Dung Công Chúa con Vua Hùng lấy làm chồng.

Hội đền Bần Yên Nhân

Ngày mở hội: 11/4 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Đình làng- Văn Phú, Mỹ Văn, Hưng Yên

Người được thờ cúng: Đoàn Thượng

Truyền thuyết: Đoàn Thượng - Danh tướng đời Lý, cũng được phong là Đông Hải Đại Vương. Tục truyền thánh rất linh thiêng, cầu xin việc tốt lành đều được phù hộ.

Nội dung: Rước và các trò: đánh cờ, bơi, hâu bóng.

Hội đền Dạ Trạch

Ngày mở hội: 10/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: Thôn Yên Vĩnh- Dạ Trạch, Châu Giang, Hưng Yên

Người được thờ cúng: Chử Đồng Tử-Tiên Dung.

Truyền thuyết: Ngôi Đền được dựng lên theo sự tích Chử Đồng Tử gặp Tiên Dung (Công Chúa con gái Vua Hùng) trên bãi cát rồi thành vợ chồng. Hai người xây cất được cả lâu đài tráng lệ.

Vua Hùng thứ 18 cho rằng con gái và rể có ý làm phản nên đem quân đánh. Trong phút chốc cả lâu đài biến mất, chỉ còn lại đầm nước mênh mông. Ngôi đền được dựng lên và mang tên như hiện nay.

Nội dung: Hội diễn tả lại phần nào sự tích mối tình Chử Đồng Tử - Tiên Dung và người vợ kế của chàng.

Có cảnh rước Phát du (Thánh đi du ngoạn) và cảnh các thuyền rồng bơi ra giữa sông làm lễ lấy nước.

Hội còn có nhiều trò vui.

Hội đền Phù ủng

Ngày mở hội: 10/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Đền Phù ủng- Phù ủng, Kim Thi, Hưng Yên

Người được thờ cúng: Phạm Ngũ Lão và quận chúa Thủy Tiên

Truyền thuyết: Sử cũ ghi Phạm Ngũ Lão ngồi vót nan, quan quân đâm giáo vào chân không hề biết đau vì mãi nghĩ chuyện đánh giặc Nguyên. Phạm Ngũ Lão, là một danh tướng thời Trần và quận chúa Thủy Tiên, con gái của Người, sau được làm cung phi của Trần Anh Tông.

Nội dung: Trong hội có tế, lễ, rước và nhiều trò vui như: đấu vật ,chơi cờ, tổ tôm, hát chèo...